مفسده نوعیه طلاق، دلیل مبغوضیت آن نزد شارع

شاگرد: خُب بغض شارع برای چه بوده؟

استاد: من یک مثال عرض میکنم؛ روایاتی دارد بهآنوار! در ثواب اقالهٔ. «من اقال مومنا...»! خُب ما میگوییم یعنی چه؟! معاملهٔ انجام دادهایم و بیعی است که لازم شده، حالا ثواب دارد که به هم بزنید؟! بله. گاهی به این صورت است. یعنی فی حد نفسه نمیتوان گفت به هم زدن یک عقد خوب است یا بد است. شبیه همانی است که قبلاً میگفتم مقولات حسن و قبح ذاتی ندارند. پیوند و باز کردن پیوند. باز کردن پیوند خوب است یا بد است؟ نه خوب است و نه بد است. بلکه خنثی است. مگر اینکه اقتضاء را به کثرت موارد معنا کنیم. این حرف دیگری است. کثرت موارد طلاق با مفاسد است و قبول هم هست. این دیگر چیز کاملاً روشنی است. لذا است که «ابغض شیء عند الله» است. عرش خدا به لرزه در میآید. پس اصل خود طلاق بهعنوان ذات به این معنا، نه خوب و نه بد است. ان شالله فردا فرمایش سید را عرض میکنیم.

شاگرد: مؤید آن عمل طلاق به دست خود امام معصوم است. چون برای امام که اضطرار معنا ندارد. ولی نشان از حلیت ذاتی این طلاق است که امام هم در یک جاهایی طلاق میدهند.

استاد: نه، مواردیکه دارد که آن طرفش هم خیلی عجیب است. خدای متعال پیامبرش را مخیر میکند، اما حضرت طلاق نمیدهند. آیه میآید، آن هم با چه لحن تندی علیه زنها میآید. اما حضرت یک زن را طلاق ندادند.

شاگرد: خُب وقتی یک مورد در معصوم اتفاق بیافتد کفایت میکند. یعنی اگر ذات طلاق حرمت بود، حضرت صبر میکردند.

استاد: ببینید میگویند کار معصوم لسان ندارد. کاری که نفس ذاتش مکروه است، اگر امام معصوم آن را انجام دادند حمل میکنیم بر اینکه یک وجهی داشته و ایشان بر وجه استحباب انجام دادهاند. لذا نمیتوانیم بگوییم چون امام طلاق دادند... .

شاگرد: چون حضرت این فعل را انجام دادهاند، نشان میدهد که اصلش نمیتواند حرام باشد. ما میتوانیم این را بفهمیم.

استاد: قرار شد حرمتش به عنوانی باشد، نه به ذات. آن جا که حضرت انجام دادند حرمت نداشته است. چون حرمت به عنوانی است. اگر آن عنوانی بود حضرت نمی کردند. عنوانی تغییری کرده است. چه بسا به مرحلهٔ استحباب برسد. چند سال پیش در مورد مِطلاق بحث کردیم.

شاگرد: شما اصل آن را پذیرفتید.

استاد: آن جوری که ما بحث کردیم شاید مشکلی نداشت.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 2 مه 2026 12:32:53 توسط ... .
به روزرسانی شده 2 مه 2026 12:33:35 توسط ... .